

Фактори ефективності витрат в сільськогосподарських підприємствах

При визначенні стратегії розвитку національної економіки в теперішній час особливе місце повинно відводитися сільському господарству. Подібна концептуальна установка визначається дією ряду чинників. Безумовно, велике значення має та обставина, що на відміну від інших галузей сфери матеріального виробництва – металургії, машинобудування, будівництва, які останніми роками скорочують обсяги виробництва, сільське господарство його нарощує, забезпечуючи позитивне сальдо у зовнішньоекономічній діяльності [1]. Подібне становище дає підстави для того, щоб розглядати галузь в якості локомотива розвитку національної економіки.

Не можна не рахуватися також із тією обставиною, на необхідність врахування якої вказував М. Драгоманов: «Вся практична мудрість людства може бути в тому, щоб побачити напрямок руху світового, його міру, закон і послужити тим рухом. Інакше той рух піде проти нас, раздавить нас» [2].

Щоб послідовно, із високим рівнем ефективності керувати цим положенням, необхідно виявити основні тенденції, притаманні світовому розвитку. Так, при реалізації цієї принципової установки необхідно враховувати одне дуже важливе положення. Мається на увазі відповідь на питання, що являється основною рушійною силою розвитку сільського господарства у світі? Є підстави констатувати наявність однозначності у відповідях на нього. В якості першого фактору визначається невинне зростання чисельності населення, хоча у віддаленій перспективі передбачається його стабілізація. Другий фактор теж суттєвий, який найбільш повно проявляється в Азії і Африці – різке зростання добробуту, що обумовлює збільшення потреби у більш якісних і більш дорогих продуктах харчування [3]. Їх сукупна дія обумовлює різке зростання потреби в продукції сільського господарства.

В Україні мають місце суттєві резерви зростання обсягів виробництва. Зокрема, урожайність зернових в Україні більш ніж в двічі менша ніж в країнах Європи. Але виникає питання яким чином вітчизняні аграрні виробники можуть її підвищити? Відповідь на нього також відома: шляхом запровадження інновацій та збільшення рівня інтенсивності витрат. Однак на шляху до реальних дій в цьому напрямку стоїть низька проблем.

По-перше, наші дослідження встановили, що падіння рівня прибутку на 1 га посівної площі починається вже з рівня 5100 грн/га у 2014 році. Даний рівень витрат в середньому по аграрним підприємства Харківської області забезпечував урожайність зернових на рівні 45-46 ц/га. По-друге, падіння рівня прибутку по внесеним мінеральним добрива відбувається після рівня їх внесення 130 кг/га, а рентабельності – після 54 кг/га. Це створює суттєві припони на шляху подальшої інтенсифікації виробництва.

Таким чином, подальший розвиток сільського господарства України можливий при змінні існуючого господарського механізму. При цьому повинна бути збільшена державна підтримка аграрної галузі, запроваджені сучасні високоефективні технології та передові методи організації виробництва.

Література: 1. Саблук П.Т. Стан та напрями розвитку аграрної реформи / П.Т.Саблук // Економіка АПК. – 2015. - № 2. – С. 10-17. 2. Саблук П.Т. Глобалізація і продовольство: монографія / П.Т. Саблук, О.Г. Білорус, В.І. Власов та ін. – К.: ННЦ ІАЕ, 2008. – 632 с. 3. Гончаренко Ю. На гребне волни / Ю. Гончаренко // Зерно. – 2014. - № 10. – С. 20-26.